No. 2457 Zaterdag 21 Februari 1931. 48ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad : Pastorie Otrabanda, Tel. 507
Administratie : St. Thomas-college.
BROKKER. B. & BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

Frater Martinus Josephus v. d. Elsen,

van de Orde der Predikheeren, Apostolisch Provicaris van Curaçao, Aan zijne Geloofsgenooten Zaligheid in den Heer.

Nu door het heengaan van onzen onvergetelijken Apostolisch Vicaris, Mgr. Michael Gregorius Vuylsteke, Z.G, het Apostolisch Vicariaat van Curaçao nog steeds onbezet is, rust op ons, als Apostolisch Provicaris de plicht om bij den aanvang van den Vastentijd een woord tot U te richten. Wij doen dit met des te meer graagte, overtuigd daardoor te handelen in den geest van onzen overleden Bisschop, wiens Vaderhart zoo vurig voor U klopte, die er voortdurend op bedacht was, hoe het geestelijk heil van het Curaçaosche volk, dat Hij zoo beminde. te behartigen, — wiens woorden, al mochten zij soms ernstig klinken, steeds ontsproten aan zijn Vaderhart en geen ander doel hadden dan uw heil en uw geluk.

In de Kerstboodschap, die onze roemrijk regeerende Paus Pius XI, onlangs richtte tot zijn Kardinalen en in de persoon der Kardinalen tot de geheele christelijke wereld, gaf Zijne Heiligheid uiting aan de groote vreugde van zijn hart over de verdieping van het geloofsleven, die zich allerwege openbaart.

Beter dan wie ook, kent Zijne Heiligheid de moeilijkheden waarmee ons geloof en de Kerk, waarvan Hij de trouwe Bewaarder en Bestuurder is, in dezen tijd te kampen hebben, moeilijkheden en gevaren wellicht grooter en geweldiger dan ooit te voren. En toch, ondanks dat de vijanden van God, van Christus en Zijne H. Kerk driester dan ooit te voren hun trotsch hoofd opsteken en geen middelen ontzien om het geloof in het hart der menschheid te verzwakken, en zoo mogelijk te verstikken en te dooden, toch ziet Zijne Heiligheild in alle lagen der maatschappij een versterking en verinniging van het geloofsleven, dat stemt tot vreugde en vertrouwen in de toekomst. Christus blijft steeds trouw aan zijn belofte: „Zie, Ik ben met U alle dagen tot aan het einde der wereld." (Math. 28, 20.)

Aan Hem blijft de eindoverwinning. „Vertrouwt, Ik heb de wereld overwonnen."

B. G. Bestaat er voor ons reden tot eenzelfde tevredenheid? Kunnen wij met eenzelfde voldoening zeggen, dat het geloof in ons Curaçaosche volk grooter en sterker en inniger wordt? Is ons leven steeds gelijkvormig aan de beginselen van ons geloof? Leven wij door het geloof? Verspreiden wij steeds in ons leven en werken, volgens de woorden van den Apostel, de „bonus odor Christi" den goeden geur van Christus?

Deze allen zijn vragen, waarop wij U bidden ieder voor zich te antwoorden, en dan te handelen overeenkomstig het antwoord, dat wij trouw en eerlijk daarop zullen moeten geven. Want, „wat baat het den mensch, dat hij de heele wereld wint, maar daarbij schade lijdt aan zijne ziel?"

Wanneer wij een blik slaan op ons volk van Curaçao en van de andere eilanden, dan zien wij, Gode zij dank, in wijden kring een opgewekt godsdienstig leven, zoowel privaat als in het huisgezin en in 't openbaar, een Eucharistisch leven, schoone vrucht van het veelvuldig ontvangen der H.H. Sacramenten.

Maar daarnaast zien wij ook, in wellicht nog wijderen kring, een volgen van den geest der wereld, die nooit kan samengaan met den geest van Christus, een zucht naar genieten en geld verdienen en verkwisten, alsof dit het hoogste is wat de mensch kan bereiken, en als gevolg daarvan een koude onverschilligheid in het godsdienstig leven, een verwaarloozen van zijn heiligste plichten tegenover God, het huisgezin en de maatschappij.

B. G., Wij zouden U willen toeroepen met den Profeet: „Attendite ad petram unde excisi estis". Let op de rots, waaruit gij gehouwen zijt, (Is. 51.1) en op het woord van den Apostel: „Wij zijn van goddelijk geslacht."

Willen wij goede christenen zijn en als goede christenen leven, dan moeten wij voor alles een klaar begrip hebben van wat wij krachtens Gods genade zijn, en waartoe wij met Gods genade in staat zijn, een helder begrip dus van onze waardigheid als Christen.

In en door Christus zijn wij verheven tot een waardigheid zoo hoog, als wij nooit met onze menschelijke kracht, hoe groot die ook zij, zouden kunnen bereiken, de waardigheid van het „kindschap Gods."

„Ziet, hoe groote liefde de Vader ons bewezen heeft, dat wij kinderen Gods genoemd worden en het ook zijn." (I Joan. 3.1.) Kinderen Gods dus, niet slechts in naam, maar inderdaad.

Wanneer wij dus weten en beseffen, dat wij zijn van Gods geslacht, dat wij een adel hebben, die hooger staat dan welke adel in deze wereld ook, dan moeten wij ook in ons leven, met behulp der genade Gods, dat besef tot uiting brengen, overtuigd, dat adeldom verplicht en wij dus te zorgen hebben, dat de wereld aan ons kan zien, van welk geslacht wij zijn, tot welk een verheven goddelijke roeping wij allen zijn uitverkoren.

Nog al te veel heerscht een niet voldoende begrijpen van onze waardigheid als christen, een niet genoeg waardeeren van Gods genade, een niet genoeg beseffen, wat God voor ons is, en hoe in Christus en in Christus alléén ligt de grondslag van ons geluk.

Het is een kerkelijk voorschrift van vèr strekkende beteekenis, dat vervat is in deze woorden: „Opdat de geloovigen hun plichten tegenover God beter zouden kennen en volmaakter vervullen, moeten zij eerst weten wat God is tegenover den mensch, wat hij voor den mensch doet en blijft doen."

Daarom, B. G., verzoeken wij U gedurende dezen vastentijd aandachtig te overwegen, wat God voor ons gedaan en wat het den God-Mensch gekost heeft om ons van „kinderen des toorns" te maken tot „kinderen van God".

Want niet door eigen kracht, maar „door de genade Gods" zegt St. Paulus, „ben ik wat ik ben." (1 Cor. 15. 10)

De ernstige overweging dezer waarheid, die de grondslag is van het christelijk leven, moge ons brengen tot een ware liefde tot God, een liefde, die ons aanspoort en kracht en moed geeft om de verplichtingen van het geloof en van het christelijk leven trouw en met blijdschap na te komen.

En in deze ernstige tijden, die ons volk thans, evenals de geheele wereld, doormaakt, zal deze grootere liefde tot God strekken om ons meer en meer te doordringen van den ernst des levens, zoowel wat ons particulier, als huiselijk en maatschappelijk leven betreft, om beter gebruik te maken van onzen tijd, beter gebruik van onze krachten en talenten, en niet in het najagen van genoegens ons geluk te zoeken, zooals helaas, nog maar al te veel geschiedt.

Want, wat baat het den mensch?

Zoo zullen ook wij in deze tijden van beproeving de troostvolle waarheid van het Apostolisch woord ondervinden: „Wij weten, dat God alles ten goede leidt voor hen, die Hem liefhebben." (Rom. 8. 28).

B.G., Gij alleen weet, hoe de christenheid in Rusland schreit en lijdt onder de bloedigste vervolging. Daarom verzoeken wij U, volgens het verlangen van Zijne Heiligheid Paus Pius XI, die alles in het werk heeft gesteld om de smarten van het arme Russische volk te verzachten, om dagelijks de gebeden, die volgens gewoonte na elke H. Mis gebeden worden, aan God op te dragen voor de lijdende Russische Christenheid en het herstel van rust de vrijheid om hun geloof openlijk te belijden.

Vergezelt ons met uwe gebeden, opdat de Goede God ons spoedig een waardigen opvolger geve van onzen onvergetelijken Bisschop z.g.

Bidt voor uwe geestelijke en wereldlijke overheden, bidt voor Hare Majesteit, onze geliefde Koningin en haar Koninklijk Huis.

En zal dit Ons Herderlijk schrijven volgens gebruik worden voorgelezen op Zondag Quinquagesima in alle kerken en kapellen van ons Vicariaat.

Gegeven te Curacao 28 Januari 1931.

fr. Martinus Josephus van den Elsen,
Apostolisch Provicaris van Curaçao.

Vasten- en Onthoudingswet voor het Apostolisch Vicariaat van Curaçao.

Volgens verschillende bepalingen van den H. Stoel en de laatste dispensatie, 18 October 1904 verleend, welke voor 30 jaren geldende zal blijven, en volgens de jongste uitgave van het Wetboek voor Kerkelijk Recht is voor het Apostolisch Vicariaat van Curaçao de Vasten- en Onthoudingswet als volgt:

1°. Zij, die krachtens hun leeftijd tot VASTEN gehouden zijn, worden daartoe slechts verplicht op *alle Vrijdagen* der Vasten, op *Paaschzaterdag* tot s' middags 12 uur en op de *Vigilie van Kerstmis*.

2°. Het is geoorloofd vleesch te eten op elken dag van het jaar, uitgenomen de *Vrijdagen* gedurende de Vasten, *Paaschzaterdagmorgen* tot 12 uur en de *Vigilie van Kerstmis*.

3°. Elken dag, dat men vleesch mag eten, mag men dit ook meermalen 's daags doen.

4°. De Onthoudingswet verbiedt alleen het gebruik van vleesch en vleeschsaus.

5°. Het gebruik van melk, boter, kaas, eieren en reuzel is toegestaan, ook op den Goeden Vrijdag.

6°. Vleesch en visch gebruiken bij den zelfden maaltijd is niet meer verboden.

7°. De Vasten en Onthouding verplichten slecht tot 12 uur 's middags van Paaschzaterdag.

8°. Iedere militair, die gebruik maakt van de militaire keuken, en alle zeevarenden, voor zoover zij beschouwd kunnen worden tot ons rechtsgebied te behooren, mogen elken dag van het jaar vleesch eten, behalve op den Goeden Vrijdag.

9°. Allen die van deze Dispensatie gebruik maken, zijn niet *verplicht* in plaats van het vasten en onthouden andere goede werken te verrichten. Echter sporen Wij allen aan door gebed en werken van godsvrucht aan te vullen, wat aan hun boetvaardigheid mocht ontbreken, doordat zij van deze dispensatie gebruik maken.

Gegeven te Curaçao 28 Januari 1931

fr. MARTINUS JOSEPHUS VAN DEN ELSEN,

Apostolisch Provicaris

van Curaçao.

Met H. M. Arend op manoeuvres naar Aruba.

DOOR H. M. H.

„Hedenavond half 10 zullen de militaire oefeningen plaats hebben naar Aruba. Zoudt u zich half vijf even in verbinding willen stellen met Kapitein Ravelli op Rio Canario."

Met dit bericht, verraste mij Dinsdag 10 Februari de adjudant van den Gouverneur: en op mijn telefonische verbinding met den Commandant der Mariniers, luidde het korte antwoord van Kapt. Ravelli, dat ik 's avonds 9 uur in het kamp Rio Canario verwacht werd.

Militairement correct, stond ik op den aangegeven tijd voor het ijzeren hek van het kampement, dat ook 's avonds een zeer gezelligen indruk maakt; en toen de schildwacht het doel mijner komst wist, ging aanstonds de goed-gesloten poort open, waardoor even later ook de andere reisgenoot, de Procureur-Generaal Mr. van Dijk binnenkwam.

Op de binnenplaats van het kamp was van de oefeningen nog niet veel te merken. Vriendelijk werden we door den Kaptein ontvangen, die ons nog even het krijgsplan uiteenzette.

Verondersteld wordt, dat er heden slechte berichten van Aruba zijn binnengekomen. Eerst dat er eenige onregelmatigheden hebben plaats gehad: maar later werden de berichten alarmeerend, en om 9.30 werd er telegrafisch gemeld, dat de Gouvernementstroepen voor kwaadwilligen Oranjestad hebben moeten ontruimen, gevlucht zijn in de richting van de Noord, en hulp verwachten van Curaçao om Oranjestad weer te heroveren.

Deze veronderstelling bracht ons in herinnering de geschiedenis van ruim 100 jaar geleden, toen in het jaar 1806, Miranda, Bolivar's voorlooper in de Venezolaandsche vrijheidsbeweging, tot tweemaal toe Aruba eenige weken bezet hield.

In die dagen echter moest de toenmalige Gouverneur Changuion, ondanks zijne drie oorlogschepen welke hij hier had, deze pre-Urbinistische overval lijdelijk aanzien.

Maar hedenavond zou een sterk detachement Mariniers met de Arend naar Aruba vertrekken, om het wettige gezag weer op het eiland te herstellen.

Daar schetterden reeds de trompetsignalen, en toen we buiten kwamen, zagen we de manschappen zwaarbewapend, in marschtenue uit de loodsen komen. Binnen enkele minuten waren de mannen genummerd, geteld, de namen afgeroepen, de secties geformeerd, en nu ging het in vijf trucks, naar den dam op Negropont, waar de Directie der C. P. I. M. een boot beschikbaar gesteld had, om de 70 man naar H. M. *Arend* over te brengen, die naast haar grootere zusters de *Banckert* en de *van Galen*, reeds onder stoom te wachten lag.

Met een motorsloep waren wij even eerder aan boord, zoodat we, na begroeting van Commandant en Etat-Major, over de reeling, de mannen boven het donkere water de scheepstrap konden zien opklauteren, ondanks hunne bewapening. snel en handig, want onze Mariniers zijn echte amphibieën, even goed thuis op het water als op het land.

Vriendelijk noodigde Commandant van den Donker ons naar de brug, om vandaar de uittocht uit de St. Annabaai te overzien; en al geeft zoo'n nachtelijke vaart niet het fleurige zicht van den dag, wanneer de vroolijk-kleurige huizen in de tropenzon te schitteren liggen, ze heeft toch zeker een eigenaardige bekoring, wanneer we langs duizende lichtjes van huizen, schepen, straten, en kaden, het diep-donkere water der Caraibische zee binnenvaren.

Na het feëerieke gezicht op de lichtende stad, met achter de heuvelen den fellen gloed der Isla tegen een zware rookmassa, was er op de brug niet veel meer te zien, en gingen we naar beneden, naar het bovendek. Daar lagen de manschappen, rij aan rij; aanvankelijk leek het een heel gescharrel, dat ieder hier een rustplaats vinden zou; maar met hulp der matrozen, die zelfs zwemvesten hadden aangedragen als peluws, lag de troep al heel spoedig in een diepe, zaalge rust, die ons, wien een betere ligging te wachten stond, bekoren kon.

Voor ons had de Commandant op het overvolle schip, een aardig nachtverblijf gevonden in de ziekencabine, waar de ligging niets te wenschen overliet, maar de slaap zeer veel; zoodat we om half vijf reeds op de brug stonden, in een heerlijken ochtend, waarin de afnemende maan een zachten glans spreidde over de kalme zee. Luit. Wentholt, die de wacht had, was zoo vriendelijk ons wegwijs te maken in de vele lichten die we vóór ons zagen.

Aan onze rechterhand zagen we eerst de rijke verlichting van de raffinaderij der Pan-Am. Meer naar het Noorden, het zwakke licht van Oranjestad en juist daarnaast het sterkere der Arend Mij, met aan de punt van het eiland de vuurtoren.

Onder de troepen was er ook al beweging gekomen en vele mannen waren al bezig aan hun stevig ontbijt met koffie.

Met halve kracht voeren we nu op de kust aan, in de nabijheid van Aruba's licht aan de Noordkant, en langzamerhand zagen we achter het eiland de dageraad opkomen van den nieuwen dag. Voorzichtig moest men te werk gaan in dit onbekende vaarwater; aan weerszijden van het schip stonden matrozen de diepte van het water te peilen; aan stuurboord met een peillood, aan bakboord met een lange stok, want met een moderne echoloods, zooals de jagers van het type *Van Galen*, is de *Arend* niet uitgerust.

Op een kleine 2 mijl van de kust, waar de landingsplaats door een kleine witroode vlag stond aangegeven, liet de commandant het anker vallen, en terstond hierna, werden de sloepen gestreken om met de landing te beginnen. Sloepen strijken is een alledaagsch werk voor onze Marine, dat kon je zien. In een oogwenk lagen drie schuitjes te dobberen langszij, en reeds waren onze Mariniers onder Luit. van der Ende, aan 't inschepen, drie booten vol, en in snelle vaart schoten deze, getrokken door een motorsloep, het heldere watere door.

Van boord uit was het te ver, om goed te zien, met welke moeilijkheden deze landing gepaard ging. Maar reeds waren de sloepen op den terugweg, en we zouden aanstonds wel zelf nadere getuigen zijn hiervan.

Voor ons was een plaats in de motorsloep, en de andere drie booten werden gevuld met de nog overige Mariniers en 26 man landingstroepen van de *Arend*, onder bevel van den Luit. ter zee Mouton. Daar gingen ook wij op de kust af. Vlak bij, gooide de motorsloep de trossen los, en moesten dan met riemen en pagaaien, de booten zelf hun weg zoeken, naar het kleine strand. Zij die dan op de voorplecht staande, bij de eerste aanvoeling van land den sprong maakten, kwamen er droogvoets af. Maar onze jongens waren schijnbaar niet zoo bang voor een paar natte beenen, en enkelen sprongen zelfs op zij de booten uit, en kropen door het volle water het land op. Vlot, en dat was het voornaamste, ging alles in zijn werk. Binnen een half uur was de heele landingsdivisie aan wal, en lagen allen reeds verdekt achter kleine bosschages. Maar van vijanden was geen spoor te bekennen. Het was ongeveer zeven uur.

Kapitein Ravelli hield eerst een kleine krijgsraad, waarop besloten werd in kruisformatie op te trekken naar een bepaald punt, waar men dan verwachtte, op een begaanbaren weg te komen.

Een groep van drie matrozen werd langs het strand gestuurd in de richting van Oranjestad, die door seinen zorgen moest, in verbinding te blijven met de Arend.

Het was een zeer ongemakkelijk terrein, waarover de verschillende secties zich moesten voortbewegen; zeer veel steenen, en weinig begroeid. Dit laatste gaf het bezwaar, dat het weinig dekking bood, maar nu er toch geen vijand te zien was, had het tevens het voordeel bevrijd te zijn van de pijnigende kadoeshies en Spaansche juffers.

Om half acht ontmoetten onze voorposten 2 ordonnansen van Luit. Jansens, die den vorigen dag met zijne mannen uit Oranjestad had moeten terugtrekken voor de kwaadwilligen en zich nu bij Tanki Flip gelegerd had. Onder hun geleide konden onze troepen veilig optrekken en om 8 uur had de ontmoeting plaats met de vluchtelingen.

Nu ging het weder in vier secties op Oranjestad af. Bij iedere sectie waren eenige Arubaansche Mariniers ingedeeld, die met het terrein bekend, nuttige inlichtingen geven konden, terwijl eenigen hunner als verkenner den troep vooruitgingen.

Tegen half negen kregen we de eerste berichten van den nabijzijnden vijand, die zich aan den ingang van het stadje, in de buurt der R. K. Kerk aan weerszijden van den weg, goed verschanst had opgesteld. Over een groote breedte werden nu de manschappen verspreid. Weldra vielen de eerste schoten. Zoowel de rechtervleugel onder Luit. van der Ende, als de linkervleugel hadden een zwaar begaanbaar terrein te veroveren. Deze laatste zat te midden van hooge cacteëen, terwijl de eerste de eene kerkhofmuur na de andere te overklauteren hadden.

Zwaar werd er geschoten. Meter voor Meter moest het terrein veroverd worden, zorgende steeds gedekt te blijven voor het vuur van den vijand. Luit. Blokland en zijn mannen ruimden niet spoedig het veld, maar moesten toch ten slotte voor de overmacht wijken. Moedig en voortvarend, soms *te*, trokken de onzen nu vooruit, zóó heet in den strijd, dat er nog verschillende schoten vielen, nadat de manoeuvreleider reeds het sein gefloten had, dat de slag gewonnen was, en met het vuren kon worden opgehouden.

De trompetter blies nu verzamelen, en van alle hoeken en gaten kwamen de mannen te voorschijn. Secties opstellen, — tellen — nummeren (zonder dat is er geloof ik geen militaire dienst) en . . . „Rechts uit de flank — Marsch", ging het nu met pijpers en tamboers voorop, onder leiding van Luit. Jansens, Oranjestad binnen.

Bij de kazerne aan de haven was het een korte rust. Daar werden de

De Pauselijke Encycliek over het Huwelijk.

In zijn Encycliek over het christelijk huwelijk begint de Paus met de verklaring van welk belang het is voor een goede beleving van het christelijk huwelijk, de ware leer daaromtrent te kennen teneinde zijn gedrag eraan te toetsen. Z. H. constateert echter algemeene onwetendheid en zedelijke wanorde op dit punt.

De Paus zegt in de nieuwe Encycliek tot uitgangspunt voor zijn onderrichtingen de Encycliek „Arcanum Dei" van Leo XIII genomen te hebben welke Encycliek voor 50 jaren is verschenen.

Hij herinnert eraan, dat 't door God gestichte huwelijk door Christus tot Sacrament verheven is.

Gebaseerd op de onveranderlijke leer van „Arcanum Dei" heeft de nieuwe Encycliek ten doel, dwaling en misbruiken tegen te gaan.

Na de karakteristieke eigenschappen van het huwelijk vastgesteld te hebben, constateert de Paus, dat een geweldige campagne ertegen met pen. woord, romans, theater, cinema, radiophonie wordt gevoerd.

Niet alle tegenstanders gaan even ver, maar de wortel der dwalingen is, dat het huwelijk als menschelijke instelling beschouwd wordt, die veranderlijk zou zijn naar believen van de menschen, die, gelijk zij zeggen, de eenige stichters ervan zouden zijn.

Na een bespreking van de verschillende misbruiken tegen het huwelijk, zegt de Paus dat de Kerk hoog Hare stem verheft bij monde van Haar Opperhoofd en weer verkondigt, dat elk gebruik van het huwelijk waarbij de huwelijksakt door menschen kunstmatig van haar macht om leven te wekken wordt beroofd, de wet Gods beleedigt.

Met dezelfde kracht verwerpt de Paus de theorieën, die kindermoord in den schoot der moeder willen verontschuldigen en andere verderfelijke theorieën ter aanvechting van de huwelijkstrouw en de onontbindbaarheid des huwelijks.

Onder de middelen tegen de dwaalleer en de misbruiken geeft de Paus de verlichting van het verstand door de ware leer en als middel om het verstand niet te vertroebelen, het zich stellen in het genadelicht door het Godvruchtig ontvangen der Sacramenten.

De bisschoppen, priesters en leeken en de sociale actie moeten de ware leer verkondigen, met evenveel ijver, als waarmede de vijanden de dwaalleer propageeren.

Wijl ook de levensvoorwaarden de deugdpraktijk beïnvloeden, herinnert de Paus aan de leer, ontwikkeld in de Encycliek „Rerum Novarum" omtrent rechtvaardig loon voor het gezin en houdt aan de rijken den plicht voor om wel te doen.

De staat heeft niet alleen te zorgen voor het stoffelijk welzijn, maar moet met de Kerk pogingen aanwenden om de moraliteit te beschermen.

De Encycliek is gedateerd van den 31sten December en begint met de woorden „casti connubii."

Na het boven gegeven resumé, zij nog het volgende meegedeeld over de indeeling en den inhoud:

De inleidende beschouwing houdt zich bezig met de moderne opvattingen van het huwelijk, en de daaruit voortvloeiende ontwrichting der huisgezinnen en van de maatschappij, Z. H. de Paus brengt daarom in herinnering dat het huwelijk een Goddelijke instelling en een Sacrament is. Tegen de heiligheid dezer instelling wordt door de hedendaagsche menschheid zwaar gezondigd, niet alleen door de minachtende wijze, waarop men erover spreekt, doch ook doordat men het huwelijk tot een voorwerp van bespotting maakt, zoowel in tooneelstukken en films, als in de dagbladpers en de romans: men schijnt aldus in het gewone leven te vergeten dat er huwelijksplichten zijn te vervullen.

Verdediging van de heiligheid van het huwelijk.

Wijl de propaganda voor deze verderfelijke opvatting ook gevoerd wordt onder de geloovigen, acht de H. Vader het noodzakelijk thans Zijn stem te verheffen, teneinde de heiligheid van het huwelijk tegen al deze aanvallen te verdedigen, de valschheid der verkondigde begrippen aan te toonen en de middelen aan te geven, waardoor het huwelijk weer kan worden teruggebracht tot zijn verheven roeping voor de gezinnen, de volkeren en het geheele menschelijke geslacht

In het *eerste* gedeelte zet de H. Vader uiteen de leer der Kerk en der Vaders over den christelijken echt. Meer in het bijzonder worden nagegaan: de noodzakelijkheid van den huwelijkstrouw, de echtheid van den huwelijksband, de verplichtingen tegenover de nakomelingschap, met name de opvoeding der kinderen. De verhevenheid van het christelijk huwelijk wordt in al zijn schoonheid geschilderd.

Moderne theoriën veroordeeld.

In het tweede deel beschouwt Z. H. de Paus de weldaden van het christelijk huwelijk en veroordeelt tegelijk de moderne theoriën over de geoorloofdheid van het geslachtelijk verkeer buiten den echt.

Buiten het huwelijk is geen zedelijk geoorloofde geslachtsdaad mogelijk.

Huwelijk in kameraadschap en soortgelijke verhoudingen, waardoor de huizen en landen worden ontvolkt, worden daarom verworpen.

Eveneens wordt ieder misbruik van het huwelijk, zooals onnatuurlijke geboortebeperking, iedere rechtstreeksche vernietiging van het ontkiemende leven als in strijd met de wet Gods en met de natuurwet veroordeeld.

Geen enkele omstandigheid, noch gezondheidsredenen, noch redenen van economischen aard, kunnen een dergelijk misbruik verontschuldigen.

Ook de sterilisatie van schuldelooze personen, op de eugenetische indicatie opgebouwd, wordt veroordeeld.

Als dwalingen, die in strijd zijn met de huwelijkstrouw, noemt de Encycliek iederen vorm van polygamie en polyandrie, geslachtelijke verhoudingen met derden, de omverwerping of verandering van de door God gegeven inwendige regeling van de familiegemeenschap door ontkenning van iedere orde, die boven den mensch gesteld is en waarvan hij onderworpen is, en vervanging der ware huwelijksliefde door een vluchtige wisselende neiging.

Uitvoerig worden behandeld en verworpen de verwereldlijking van het huwelijk, het onrechtmatige en lichtzinnige sluiten van gemengde huwelijken en in het bizonder de tegenwoordige hervorming op het gebied van echtscheiding, waarbij gestreefd wordt naar een gemakkelijker ontbinding van den huwelijksband.

De H. Vader wijst hier in bizonderheden op de gevaren en noodlottige gevolgen, die uit de echtscheiding voortvloeien, niet alleen voor de echtgenooten en het gezin, maar ook voor den staat en de maatschappij.

Zijne Heiligheid wijst er verder op, hoe door een dergelijke wetgeving de staat en het volk slechts een noodlottige toekomst, vol angst en verwarring, tegemoet kunnen gaan.

Het nieuwe heldendom.

De H. Vader zegt als het ware te hooren -- aldus begint het derde deel -- de geloovigen door dit nieuwe heidendom verschrikt angstig vragen, wat zij tegen dit alles moeten doen.

Als eerste antwoord diene dan, dat men terugkeere tot God, dat men zijn hartstochten leere bestrijden, zijn hulp en steun zoeken in een godsvruchtig en volhardend gebed, en dat men nederig gevolg geve aan de roepstem der Kerk. Verder is het noodzakelijk dat de gehuwden de leer der Kerk over de plichten van het huwelijk kennen en dat jonge lieden, zich in overleg met hun ouders, en luisterend naar hun raadgevingen, op het huwelijk terdege voorbereiden. Daartoe is het evenzeer noodzakelijk dat dezulken ook rekening houden met de stoffelijke belangen, welke immers voor het huwelijk en gezinsleven van groote beteekenis zijn.

De Paus brengt den bevoegden overheden in herinnering, dat op hen de verplichting rust het huwelijksleven te verlichten, door een betere regeling der economische verhoudingen, welke niet op de laatste plaats schuld dragen aan de ontwrichting van het gezinsleven. Ook de arbeiders en de met aardsche goederen minder bedeelden hebben recht op het huwelijk, het gezinsleven en het vormen van nakomelingschap.

Ook de staat wake.

In dit verband spreekt Z. H. de Paus den wensch uit, dat de burgelijke overheid ook inzake de huwelijkswetgeving zal samenwerken met de Kerk. Immers de reinheid van zeden en het doen eerbieden van de heiligheid van het huwelijk komt niet alleen de echtelijke gemeenschap en de Kerk, maar ook den Staat ten goede. Als voorbeeld van een richtige samenwerking in deze wijst de H. Vader op het onlangs gesloten Concordaat tusschen het Vaticaan en Italië. Uit het feit, dat dit verdrag tot stand kwam, blijkt wel hoe goed Kerk en Staat elkaar hier van dienst kunnen zijn en hoe zij tezamen het verder verval van het huwelijk kunnen tegengaan.

De wereldzendbrief wordt besloten met den wensch, dat de Pauselijke oproep om de eeuwige wetten te gedenken en de heiligheid van het huwelijk te eerbiedigen, een zoo wijd en zoo groot mogelijke verspreiding vinde onder de christelijke volkeren.

* * *

De Pauselijke Encycliek over het Christelijk Huwelijk werd ten behoeve van de „National Catholic Welfare conference" naar Amerika overgeseind in 20 000 woorden.

Daar de encycliek door deze vereeniging naar alle katholieke bladen van de Vereenigde Staten en Canada moest worden doorgezonden, moest de Romeinsche vertegenwoordiger den geheelen tekst telegrafeeren.

De Encycliek, waarvan een nauwkeurige Engelsche vertaling gemaakt was, werd door het telegraafkantoor van de Vaticaansche Stad volledig zonder de minste afkortingen en met volledige interpunctie overgeseind.

Dit duurde van tien uur 's morgens tot één uur 's middags.

Alle katholieke Amerikaansche bladen drukten de Encycliek op de voorpagina af, eveneens de protestansche „World" en de „Times of New York".

De 20.000 woorden werden in 42 telegrammen ingedeeld en de kosten bedroegen ruim 50.000 lira.

Zoowel de telegraafkantoren van Rome als die van New-York waren er te voren van in kennis gesteld, dat de Encycliek ovegreseind zou worden, zoodat door de beide directies een speciale dienst werd ingericht.

„Het woord der wetenschap"

Men schrijft uit Rome d.d. 22 Jan. aan de Mshd.

Onder den kop „Het woord der wetenschap" somt de „Osservatore Romano" de uitspraken op van eenige der beroemste Italiaansche artsen en gynaecologen, betreffende de encycliek van den H. Vader over het christelijk huwelijk. Allereerst wordt in dit artikel een overzicht gegeven van hetgeen de Italiaansche staat gedaan heeft en nog doet, om het aantal geboorten te vermeerderen en in het algemeen de wetten van het huwelijks- en gezinsleven te doen eerbiedigen.

Dit inleidend artikel in de „Osservatore" is van de hand van professor E. Pestalozzo.

Ook andere bekende professoren, zooals prof. P. Gaifani van de Universiteit v. Bari, prof. P. Stamemi, directeur van de gynaecologische kliniek aan de Universiteit van Bologna, prof. O. Viana, directeur van de medische school van de provincie Verona, en prof. F. Spirito, directeur van de gynaecologische kliniek van de Universiteit van Siena, betuigen hun instemming met de encycliek.

Vooral prof. Viana is vol lof over de woorden van den H. Vader.

Hij schrijft o.a. Speciaal met betrekking tot de geboortenregeling hebben de woorden van den H. Vader een hooge moreele en sociale waarde.

Alle pogingen toch van de staatsautoriteiten, om de geboorten-beperking tegen te gaan, zouden vruchteloos blijven, als zij niet door het beslissende woord der Kerk en de kerkelijke autoriteiten gesteund werden. Eerst dan worden de wetten van den staat van waarde.

Prof. Viana zegt verder, dat een medische praktijk van ruim dertig jaar hem geleerd heeft, dat het neomalthusianisme totaal onbekend is in die gezinnen, waar het geloof nog levendig is en waar dit geloof nog practisch wordt beoefend.

Overal echter waar het geloof weggkwijnt, om plaats te maken voor een zuiver materialistische levensopvatting, wordt ook het aantal geboorten beperkt.

Iedere geleerde of staatsman, die met dit vraagstuk te maken heeft, zal spoedig inzien, dat het beste, het eenigste en zekerste fundament, waarop het neomalthusianisme kan worden bestreden, gelegen is, in een practische beoefening van den godsdienst. Daarom kunnen de Italiaansche geneesheeren er zich bijzonder over verheugen, dat hun door de gelukkige verzoening tusschen Kerk en Staat, door het Gezag van Z. H. den Paus en door de medewerking der kerkelijke autoriteiten, de beste steun geboden wordt in den strijd tegen de geboortebeperking.

Met voldoening kunnen echter ook de Italiaansche artsen constateeren, dat het Italiaansche volk in het algemeen gelukkig nog maar heel weinig met neomalthusianistische ideeën is besmet, veel minder dan andere naties, vooral in het Noorden van Europa.

Door de woorden van den H. Vader wordt de band tusschen de moreele en staatkundige zijde van dit vraagstuk opnieuw versterkt en bevestigd, een feit, waarover ook de wetenschappelijke wereld gaarne zonder eenig voorbehoud haar voldoening uitspreekt.

Voorstanders der moderne theorieën uit het veld geslagen.

De K. W. P. constateert, op grond van talrijke telegrammen welke het agentschap uit Amerika bereiken, dat het Pauselijk document wel op het geschikte oogenblik verschenen is.

Alle groote dagbladen in de Vereenigde Staten brachten den volledigen tekst van de Encycliek.

De voorstanders van de geboortebeperking en van het huwelijk-in kameraadschap zijn uit het veld geslagen en . . . verontwaardigd.

Mevrouw Margaretha Sanher, een der vurigste voorstandsters van de geboortebeperking in de Vereenigde Staten, kreeg het blijkbaar zeer te kwaad bij de lectuur van het verheven document en noemde de encycliek „een bespotting aan het adres van het vrouwelijk verstand." Een verklaring, welke Benjamin B. Lindsey en dr. Ben F. P. Ivins, een bisschop van de episcopale kerk te Milwaukee, zich geroepen gevoelen in ietwat rauwer bewoordingen tot de hunne te maken.

Er blijkt in ieder geval uit, hoe ontzettend het kwaad, buiten de Katholieke Kerk reeds algemeen is verbreid, en hoe noodzakelijk het was om al deze valsche voorstellingen en verkeerde begrippen omtrent het christelijk huwelijk, waarmede z.g. intellectueelen de massa voorlichten, te weerleggen.

veldflesschen weer gevuld en lieten de mannen zich de aangeboden verfrisschingen en het z.g. tweede ontbijt goed smaken. Maar veel tijd was er niet, daar spionnen berichten stuurden, dat, de uit de stad verdreven vijanden zich weer genesteld hadden aan de Rooi Frances en daar sterke stellingen hadden ingenomen.

Met een vijftal trucks werden de manschappen nu daarheen gebracht over de oude weg.

Gezaghebber Wagemaker, die belangstellend de oefeningen gevolgd had, bood ons zijn wagen aan, om langs den nieuwen weg hetzelfde punt te bereiken, wat we gaarne aannamen; en onder zijn prettig geleide, waren we na een goed kwartier in de stellingen van den vijand.

Hoe zouden deze te nemen zijn? Op een vrij hoog plateau hadden deze post gevat, mooi verscholen, achter rotsen en hooge kadoeshis. En de troepen die deze hoogte zouden willen bestormen, moesten eerst een groote vallei door, die niet de minste dekking gaf, en bovendien nog met een dikke lag slik en vele plaseen bedekt was.

In de buurt van de oude goud-factorij zagen we de trucks der onzen halt houden, natuurlijk op een plaats die door den vijand niet gezien kon worden. Kort daarop kwamen telkens kleine groepjes door het struikgewas tot vóór de vallei.

Maar hier werd hun verder voortrukken gestuit. We zagen aan de bewegingen der mannen hun moeilijkheden, om daar door te komen. Anderen zagen we onder een zwaar geweervuur van den vijand, groote omtrekkende bewegingen maken, maar steeds stuitte men op modder en water, of het vuur van de vijand.

Kapitein Ravelli zag wel, dat in de beschikbare tijd hier geen overwinning te behalen was. Bovendien was deze manoeuvre opgemaakt in de veronderstelling, dat ook de *Van Galen* aan de oefeningen zou hebben deelgenomen. Deze zou in het onderhavige geval de opdracht hebben gekregen, om met het vuur zijner kanonnen, van zee uit den top van dezen heuvel schoon te maken; om aldus aan de mannen beneden, de storm loop daartegen te vergemakkelijken.

De troepenleider liet daarom het teeken geven tot het beëindigen der vijandelijkheden en verzamelen blazen.

Nu zagen we echter eerst, hoe groot de terreinmoeilijkheden voor onze mannen geweest waren. Tot over de knieën zaten sommigen onder de modder, en droge voeten hadden alleen de achterste eecties, die nog niet tot aan het moeras waren doorgedrongen, toen het einde van het vuren geblazen was.

De kok van de *Arend* zat bepaald al met het eten te wachten. Zoo lang hadden de oefeningen geduurd. De trucks stonden reeds klaar om de mannen naar S. Nicolaas te brengen, waar de inscheping zou plaats hebben.

Gezaghebber Wagemaker wilde ons nog even wat meer van het eiland laten zien, en reed daarom vooruit in een flink vaartje. We passeerden het vroolijke Savoneta en zagen daar voor ons S. Nicolaas met op de achtergrond de raffinaderij der Pan-Am. Reeds nu greft deze oostpunt van het eiland een heel wat grootscher idee dan de hoofdstad; en het zal niet lang duren, zoo verzekerde ons de gezaghebber of S. Nicolaas heeft Oranjestad overvleugeld. We reden de plant op van de Pan Am. waar, van een stagnatie in het bedrijf nog niets te bespeuren valt. Integendeel, oorverdoovend klonken de compressorenhamers op nieuwe tanks en binnenkort, zoo vernamen we, zullen 7 nieuwe booten in de vaart komen.

Toen we van onze rondrit terugkwamen, was het grootste gedeelte der manschappen, met hulp ook der loods- en politiebooten ingescheept, en konden we nog juist een plaats veroveren in de laatste boot.

Op het dek van de *Arend* zaten de jongens al aan het marinekostje, grauwe erwten met spek, wat hun na zoo'n tocht wel smaakte.

En gelukkig hadden ze hun maal binnen vóór de jager met zijn 15 mijlsvaart tegen stroom en wind, ophobbelde naar Curaçao terug. Rustig lagen ze toen op het dek met het schip mee te wiegelen tegen de deinende golven in.

Ondertusschen sneed de Arend als een scheermes de zee, die wild opzwaalpte tegen de wanden, en spattend op het dek kapot sloeg.

Maar toen we na eenige uren varen, onder schutse kwamen der Curaçaosche heuvelen, werd de vaart wat rustige en kwam meer beweging op het dek.

Om 5 uur kwam de stad in zicht, en binnen een half uur waren we de haven in en voor anker in het Schottegat.

Tevreden waren we allen over het verloop van dag; zoowel over de prestaties van leiders en troepen, als over den prettigen en opgewekten geest bij onze Marine en Marinemannen.

Koloniale Raad.

Zitting Dinsdag den 17n. Februari.

Ingekomen zijn de volgende stukken: De suppletoire begrooting 1931; de wijziging van de Zegelverordening (jachtvergunningen); een Gouvernementsbeschikking waarbij de Heer J. G. STATIUS MULLER, hoofdcommies ter Secretarie benoemd is tot Referendaris (daarin wordt overwogen dat de Heer H. J. T. BOOMGAART heeft te kennen gegeven af te willen treden, en dat de Heer Mr. GRONEMEYER ter beschikking van den Gouverneur is gesteld om alsdan tot Gouvernements-Secretaris te worden benoemd); een afschrift van een schrijven van de N. I. Gas Mij. aan den Gouverneur gericht, luidende als volgt:

Excellentie,

Naar aanleiding van Uw geacht schrijven No. 4695 van 8 December 1930, hetwelk wij aan onze Directie te Rotterdam, opzonden, ten einde nadere inlichtingen te verkrijgen deelt onze Directie ons mede, dat wegens ongesteldheid van den Heer Sauter op dat oogenblik geen antwoord kon worden verkregen op de vraag of destijds door den Heer Sauter in tegenwoordigheid van den Heer Suringar in den Kolonialen Raad toezeggingen zouden zijn gedaan, dat de stroomlevering voor de verbruikers niet duurder zou uitkomen dan onder het régime van de firma Maduro.

In elk geval, zoo schrijft onze Directie, is ook inderdaad de stroomlevering thans niet duurder dan in Maduro's tijd, toen voor een lamp van 40 Watt fl. 2,40 per maand werd betaald. Voor 50 Watt beteekent dit dus fl. 3.— per maand, waarbij slechts gedurende 12 uren per etmaal stroom werd geleverd.

Nu door de N. I. G. M. gedurende 24 uren per etmaal stroom wordt geleverd, wordt voor een 50 Watt-aansluiting slechts fl. 3,50 gevraagd, in de hoogere dalende tot fl. 3.— per 50 Watt. Niemand kan dientengevolge op goeden grond beweren, dat onze stroomlevering duurder is dan in Maduro's tijd.

Hierbij komt, dat onder Maduro vrijwel overal hoogst onvoldoende spanning in de huizen voorkwam, zoodat men destijds per 40 Watt-lamp geen 40 Watt ontving.

Thans heerscht overal de juiste spanning, zoodat de verbruikers ook krijgen, wat zij met ons zijn overeengekomen.

Wij meenen derhalve, dat de stroomlevering door ons goedkooper is dan die door Maduro. De resultaten die wij in de enkele jaren van ons bedrijf hebben bereikt wijzen hierop ook tenvolle. Bij de overname was de avondbelasting nauwelijks 400 K. W. en thans is deze reeds tot 900 K. W. gestegen.

Wanneer het Maduro na een bedrijf van meer dan 25 jaren niet mocht gelukken het verbruik hooger op te voeren, terwijl wij in weinig meer dan één jaar die belasting meer dan verdubbeld zien, kan het niet anders of deze wijze van stroomlevering heeft voor de verbruikers belangrijk grootere attractie dan de wijze van Maduro en het is buiten elken twijfel, dat hierin de kosten de grootste rol spelen.

Excellentie, wij hebben de vrijheid genomen U. E. deze gezichtspunten, welke door onze Directie in een aan ons gericht schrijven worden uiteengezet, direct voor te leggen en vertrouwen hiermede aan den wensch van Uwe Excellentie te hebben voldoen.

Met de meeste hoogachting.

Nederlandsch Indische Gas Maatschappij

(w. g.) Steinmeyer.

Al deze stukken worden naar de afdeelingen verwezen.

BERICHTEN

Nieuwe kerk van Wishi.

Morgen middag om 5 uur zal de Hoog Eerw. Pater Apostolisch Provicaris M. v. d. ELSEN. de nieuwe kerk van Wishi die zal toegewijd worden aan de H. Theresia van het Kindje Jezus, inzegenen.

Daarmede zal de nieuwe parochie officieel worden opgericht.

Onze hartelijke gelukwenschen aan den Zeereerw. Pater S. HAGEMANS, 1ste pastoor deze nieuwe parochie en al de parochianen.

Mogen zij steeds de hemelsche bescherming van hun zoo machtige H. Patrones ondervinden.

Vanaf dat Mgr. VUYLSTEKE z. g. het idee vormde van de oprichting eener nieuwe parochie aldaar onder de bescherming van de H. Teresita, ontstond er niet alleen onder de toekomstige parochianen, maar ook elders een heilige wedijver om bij te dragen voor den bouw van dit heiligdom.

De firma S. E. L. MADURO & SONS schonk onmiddelijk een flink stuk grond voor kerk en pastorie, en later eventueel voor het bouwen eener school; — een geschenk dat door Monseigneur zaliger zeer op prijs en met de grootste dankbaarheid werd aanvaard. — En nauwelijks waren de werkzaamheden aangevangen, of van alle kanten stroomden de giften in geld en artikelen voor versiering en aankleeding van de kerk. Een comité van Dames was voortdurend in de weer. Rijk en arm wilde zijn steentje bijdragen. Het succes was schitterend.

En nu wordt de kerk ingezegend. Het met zooveel vurigheid gekoesterde verlangen van Monseigneur VUYLSTEKE z. g. gaat in vervulling. Aan de kerk en parochie van Wishi heeft Mgr. zijn laatste krachten gegeven. Het heiligdom ter eere van de H. Theresia, Patrones der Katholieke Missiën, vormt de bekroning van zijn zoo rijk en vruchtbaar apostolisch werk. Moge door Zijn voorspraak, Gods zegen rijkelijk van uit den hooge op deze nieuwe parochie neerdalen.

Onze hulde aan den bekwamen bouwheer, de Heer L. PEROCIER.

Eucharistische Bond te Pietermaai.

Morgen viert de Eucharistische mannenbond te Pietermaai, na 3 dagen van voorbereiding, op plechtige wijze zijn tweede lustrum.

Om half vijf is morgen vroeg een speciale H. Mis met Algemeene H. Communie, voor de mannen.

En morgen avond is er om 7 uur plechtig Lof met feestpreek door Pater VERRIET, en wijding van het beeld van den H. Thomas van Aquino, Patroon van den Bond, een feestgeschenk van de leden.

Zeer veel heeft de Eucharistische Bond in de parochie van Pietermaai bijgedragen, om het godsdienstig leven onder de mannen aan te wakkeren. Geen menschelijk opzicht meer — men gaat er groot op Katholiek te zijn, als Katholiek te leven.

Moge de „Liga Eucaristica," onder de bescherming van den H. Thomas van Aquino groeien en bloeien, tot heil van de bevolking van Pietermaai.

Onze welgemeende gelukwenschen aan de leden en hun ijverigen Directeur, den W. E. Pater H. PENNINX

De benoeming der leden van het Hof van Justitie.

In ons nummer van veleden week hebben wij onder het hoofd *„Kentering"* de beschouwingen van het *Koloniaal Weekblad* meegedeeld, naar aanleiding van de benoeming, niet ter beschikkingstelling van mr. Duetz, tot lid van het Hof van justitie alhier.

In zijn nummer van 13 Januari schrijft het zelfde blad nu:

„Het is ons gebleken, dat hetgeen wij meedeelden omtrent de benoeming van mr. Duetz tot van het Hof van Justitie juist is. Mr. Duetz is door de Koningin voor het leven benoemd geworden. Nochthans met toepassing van het Detacheeringsbesluit 1930, zoodat hij na zes jaren kan terugkomen, en dat op zeer voordeelige voorwaarden, maar op geenerlei wijs tot ontslagneming kan worden gedwongen.

Juist heeft de Amsterdamsche hoogleeraar prof. mr. Ph. Kleintjes in het *Weekblad van het recht* van 1 Januari 1931 over deze benoemingen een hoofdartikel geschreven, waarin geheel hetzelfde standpunt, als wij hebben ingenomen, wordt verdedigd. Prof. Kleintjes zegt: „Het departementale stelsel . . . is in zijn wezen onwettig, in zijn werking ondeugdelijk." Daarbij is geen woord Fransch!

Nog op een groot gevaar willen wij wijzen. Het is in den tijd van de Huurkommissiewet voorgekomen, dat de Hooge Raad een beschikking eener huurcommissie heeft nietig geacht, omdat de commissie was samengesteld in strijd met de wettelijke bepalingen."

13 Febr. ll. is mr. Duetz naar hier vertrokken.

Conferantie over de Eucharistische Congressen.

Maandagavond ten 8 uur zal op verzoek van den C. R. K. V. de Z. E. Pater Augustijn, VAN DIJK, in het „Theater Brion" een conferentie met lichtbeelden houden, over

Het Eucharistische leven en de Internationale Eucharistische Congressen, speciaal het Congres van Sydney.

Deze conferentie is toegankelijk voor alle actieve en ondersteunende leden van den C. R. K. Volksbond, en in het algemeen voor alle Katholieken. Als één onderwerp de belangstelling van ons katholiek volk verdient, dan is het wel de H. Eucharistie; zeker wanneer het behandeld wordt door een redenaar van naam zooals Pater VAN DIJK, de man die zoo dikwijls heeft deelgenomen in de Eucharistische beweging in het Moederland, die verschillende Internationale Eucharistische Congressen heeft bijgewoond en helpen organizeeren, — die dus spreekt, — en met welk een gloed van overtuiging en heilige geestdrift, — uit eigen ondervinding.

Daarom, op naar het Theater Brion maandagavond! Het zal een heerlijke avond voor u zijn.

„Excelsior" zorgt voor toepasselijke muziek.

Vaarwel.

Donderdag zijn per S.S. „Simon Bolivar" naar Nederland teruggekeerd 17 politiemilitairen, allen brigadiers, van het eerste transport, dat 3 jaar geleden op Curaçao aankwam. Vaartwel!

Kadegelden.

In het Kol. Weekblad „Van week tot week", van 22 Januari ll. lezen wij dat de kadegelden alhier met 40 pct, verlaagd zijn. Een en ander is zeker geschied onder den drang der stoomvaartmaatschappijen, die de bestaande kadegelden schrikbarend hoog vonden. Naar wij vernemen, vindt men ze in vergelijking met andere plaatsen nog te hoog.

Uruguay.

Wij ontvingen van den Heer EDWARD L. PENHA, Consul van Uruguay, een mooi geillustreerd boekje, uitgave van het ministerie van Buitenlandsche Zaken, over deze republiek.

Het boekje bevat vele kostbare gegevens over land en volk, klimaat, fauna en flora; een kort historisch overzicht, alsmede een overzicht over het wetenschappelijk leven, politieke organizatie, industrie, verkeer, handel en bankwezen. Alsmede over onderwijs en sociale wetgeving, om te sluiten met een blik in de toekomst.

Onzen beleefden dank.

J. F. van der Draal.

Dinsdag overleed na een een kortstondige ongesteldheid de Heer *Johan Filip van der Draai*, uitvoerder bij de werken der Mij. Nederhorst. Alhoewel nog jong, 35 jaar, was van der Draai een arbeider van den ouden stempel. Als krullenjongen in dienst gekomen bij genoemde firma, klom hij steeds op, door zijn ijver, nauwgezetheid en eerlijkheid. Plicht was hem boven alles. En toch was van der Draai een man gezien, niet alleen bij zijne chefs, maar ook bij ondergeschikten en allen die met hem in aanraking kwamen. Gebleken is dit in de groote belangstelling bij zijn begrafenis. Moge zijn voorbeeld lang blijve naleven.

Onze oprechte deelneming aan de echtgenoote en kinderen van den overledene: alsmede aan de Firma Nederhorst die een harer beste arbeiders verloren heeft.

R. I. P.

Diefstal.

Maandagmorgen verspreidde zich al spoedig het gerucht van een diefstal van aanzienlijke geldswaarde, die gepleegd was in den winkel van R. F. in de Klipstraat.

Volgens verklaring van den eigenaar, zou het geval zich als volgt hebben toegedragen.

De heer F. had uitverkoop gehouden, waardoor een belangrijke som gelds was binnengekomen. 's Avonds was men te moe om het geld te tellen, waarom besloten werd daarvoor den Zondag te benutten. Dit zou Zondag geschied zijn, in tegenwoordigheid van drie personen, die gedurende de uitverkoop behulpzaam waren geweest. Men telde ongeveer een som van f 36,600. Daar de heer F. het in zijn brandkast niet veilig oordeelde, besloot hij het geld te verbergen op een plaats, waar niemand het zou zoeken; welke plaats alleen aan hem en de drie gemelde personen bekend was.

Maandagmorgen kwam hij om half 8 bij zijn winkel, en vond het slot van de achterdeur verbroken. Na de deur te hebben geopend, vond hij van binnen alles in orde. Toen hij echter naar de plek ging waar het geld verborgen was, vond hij de plaats leeg. Al het geld was verdwenen.

De politie die gewaarschuwd werd, was onmiddelijk ter plaatse, nam alles nauwkeurig op en deed al haar best deze geheimzinnige zaak te achterhalen.

Daar, naar wij vernemen, de nachtveiligheidsdienst om 4 uur 's morgens het slot van de deur nog in orde vond, zou de diefstal dus moeten geboerd zijn, na 4 uur.

Hr. Ms. Van Galen.

Naar aanleiding van het spoedig vertrek van Hr. Mr. *„Van Galen"* uit de Curaçaosche wateren naar Oost-Indië, hebben de Heeren Leden van den Kolonialen Raad, die kort geleden op hun reis naar de Bovenwindsche eilanden, met zooveel gastvrijheid aan boord behandeld zijn, Maandag ll. op Piscadera een diner aangeboden aan Commandant en Officieren van genoemden jager.

De "Van Galen" zal vandaag naar Oost-Indië vertrekken. Wij wenschen commandant Nieuwenhuys, officieren en bemanning een hartelijk vaarwel en voorspoedige reis.

Soirée op Brionplein.

Morgenavond om half acht geeft Sta Cecilia een Soirée op Brionplein.

Monument Vaas.

Het Alg. Ned. Verbond schijnt boos te zijn om het "Spaansch" opschrift op het monument, ter nagedachtenis van de gevallen politie-militairen, Vaas, Marcusse en Van Zuilen opgericht.

Ongetwijfeld doet dit „Spaansche" opschrift vreemd aan.

In het Februarinummer van „Neerlandia" geeft het Hoofdbestuur van het A. N. V. aan de Vereeniging Oost en West in overweging gezamenlijk maatregelen te nemen, om te bewerken dat het opschrift ook in het Nederlandsch wordt aangebracht.

N. P. V. Afd. Willemstad Welpenhorde.

Op Zondag, 15 Februari hebben 15 Welpen der Horde in het Buiten Centrum „Steenen Koraal" een dag boordevol plezier, spel en training door gebracht.

Dit onderdeel der Wereld-organisatie, zoo juist door den Chief Scout Lord Baden Powell begrepen, omvat in hare training al datgene waaraan deze jonge levens behoefte hebben, . . . het is één gelukkige familie, waar romantiek en levenslust hoogtij viert onder 't leidend gezag van Akeela en Bagheera.

Moedig zijn en volhouden is hun Motto en geen welp zal vergeten — dagelijks zijn jonge oogen te scherpen in op te merken en het doen zijner goede daad.

AMERIKA.

DE BOUW VAN EEN MILLIOENEN-STAD

Een echt Amerikaansch plan. — Een metropolis van industrie.

Er is een plan ontworpen om in eens met den bouw te beginnen van een nieuwe stad voor 5 millioen menschen. De „Meadaw Reclamation Commission" in den staat New Yersey is een vurig voorstander van het sensationeele plan waarvoor 200 millioen Dollar gevraagd wordt om met de voorbereidende werkzaamheden te kunnen beginnen. Meer dan drie maanden lang hebben de ingenieurs der commissie het terrein bestudeerd waar de nieuwe stad gebouwd zal worden en men was eenparig van oordeel dat er haast geen geschikter terrein te vinden was voor den bouw van een industrie-centrum dan de Hackensack-vlakte die nu een absoluut waardeloos terrein is. Het transportvraagstuk wordt op ideale wijze opgelost door de Hacksack-rivier die in de Newark-baar uitmondt. Senator Wolber, de voorzitter van genoemde commissie heeft dezer dagen een lezing over dit onderwerp gehouden voor een vergadering van industrieelen, waarin hij duidelijk eenzette dat de uitvoering van het plan een nieuwe periode van welvaart zou beteekenen. Verschillende van de grootste industrieele ondernemingen hadden hem reeds toezegging gedaan, dat zij op de nieuwe terreinen hun onderneming zouden vestigen waardoor de stad levensvatbaarheid zou krijgen. Senator Wolber deelde verder mede dat men het plan berekend had voor een stad van vijf millioen inwoners. In ieder geval zouden in deze nieuwe industriestad reeds binnen korten tijd 500,000 menschen wonen, en de uitbreiding zal in zoo'n snel tempo geschieden, dat de groei van alle andere Amerikaansche steden in de schaduw zal stellen. De Amerikaansche bladen wijden lange artikelen aan dit grootsche plan, en er is bijna geen enkele tegenstander die de opwerping maakt dat door den bouw van deze industriestad de overproductie nog zal vermeerderen. Algemeen wordt de nadruk er op gelegd, dat een gunstig gelegen industrie-centrum de koopkracht zal verhoogen. In Amerika heerscht ondanks de malaise toch nog een economisch optimisme. Ook in dezen slechten tijd maakt men in Amerika plannen waar men in Europa den spot mee drijft.

Het is zeer goed mogelijk dat het gouvernement van New Yersey de benoodigde 200 millioen dollar beschikbaar zal stellen.

Bekendmaking.

Van den Nederlanschen Gezant te Caracas is bericht ontvangen dat op den 19den Januari 1931 te Pto Cabello overleden is, in den ouderdom van 59 jaren, de Nederlandsch onderdaan Pablo Cato, zonder achterlating van eenig goed.

POLITIEBERICHT.

Alle Nederlandsche onderdanen, in het gebiedsdeel Curaçao gevestigd of aldaar toegelaten, zullen in den vervolge niet meer te Aruba worden geweigerd.

De gruwzaamste statistiek der eeuwen.

Thans is wel de meest gruwzame statistiek van alle tijden gepubliceerd, over den oorlog van 1914—1918.

Wanneer wij die cijfers lezen, dan huiveren wij, want er klinkt een geschrei uit van de pijn van vele millioenen menschen, waarvan de echo tot ons doordringt.

Want er zijn 12,990,570 soldaten gesneuveld op het slagveld, waaronder alleen anderhalf millioen jonge Duitsche mannen, in den leeftijd van 19 tot 24 jaar. Menschen in den bloei van hun jaren, die de hoop der toekomst waren voor geheel het land. De oorlog duurde 4 jaar, drie maanden en 10 dagen, en iedere minuut sneuvelden er zes menschen, dat is iedere 10 seconden één.

Wanneer men den duur van den oorlog berekent dan komt men tot 1560 dagen of 37,440 uren. Dan krijgt men het vreeselijke cijfer te zien, dat er iederen dag gemiddeld 8427 mannen gedood werden.

De vreeselijke statistiek krijgt eerst dan haar volle beteekenis, wanneer men tracht om zich een begrip te vormen, hoeveel harteleed en tranen door den dood van die 13 millioen menschen werden veroorzaakt. Zoo menig arm moedertje heeft haar eenigen zoon verloren. Millioenen vrouwen en kinderen verloren hun kostwinner en ontelbare zusters hebben het verlies van hun broer te beweenen.

Al het bloed van deze 13 millioen gesneuvelden zou een meer vormen met 52,000 kubieke meter inhoud. Dat wil dus zeggen, dat deze 52 millioen liter kostbaar menschenbloed langer als een dag de watermassa konden vervangen, die door den Niagarawaterval wegstroomt.

Een vreeselijke vergelijking.

Wanneer al de dooden naast elkaar gelegd werden, dan zou dat een lijkenstraat vormen van 16,000 K.M. Kan men zich iets gruwzamers voorstellen dan zoo'n geweldig massagraf.

Ongeveer 20 millioen soldaten werden vermoord tijdens den wereldoorlog. Hierbij zijn ook begrepen de 10 millioen invaliden. Tot de slachtoffers van den oorlog behooren ook 116.713 zwaar gewonden, 44.357 kreupelen, menschen, die slechts één been meer hebben; 44.688 die een longziekte behielden, 20.952 verminkten die 'n arm moesten missen, 5400 krankzinnigen, 2900 blinden, 1269 invaliden die beide beenen werden afgeschoten en 135 menschen die de beide armen voor altijd moeten missen.

Met deze verlieslijsten is echter de balans van de slachtoffers van den wereldoorlog nog niet opgemaakt. Want volgens de mededeelingen van den openbaren gezondheidsdienst zijn er in Duitschland alleen reeds meerdere millioenen menschen omgekomen tengevolge van de ontbering en armoede, die de oorlog met zich bracht. Ook na den oorlog is het sterftecijfer ontzettend gestegen, en het aantal geboorten is geweldig gedaald.

Naast het verlies aan menschenlevens staat een materieele schade van 430.000 millioen gulden, met dit geld werd niets anders gedaan dan menschen vermoord. Ieder opbouwend werk lag stil. Men heeft uitgerekend, dat het dooden van een mensch ongeveer 60.000 gulden heeft gekost.

Deze cijfers werpen een akelig licht op den gruwelijksten oorlog, die de menschheid ooit heeft meegemaakt.

Moge de vredesgedachten in iederen mensch levendig worden; iedereen die nog met de gedachte aan een nieuwen oorlog speelt, is een misdadiger.

Boekbespreking.

Zielszieken en hunne Verpleging.

Door H. J. SCHIM van der LOEFF, Geneesheer-Directeur van het St.-Annagesticht voor vrouwelijke zielszieken te Venraij,

en J. A. J. BARNHOORN, Geneesheer-Directeur van de St.-Willibrordus - Stichting voor mannelijke zielszieken te Heiloo.

Uitgevoerd op zwaar papier, omvang circa 420 bladzijden met 43 foto's tusschen den tekst. Ingebonden f.8.60.

Uit het voorwoord van de schrijvers:

Dit boek is geschreven voor allen, die belang stellen in zielszieken en hunne verzorging. Hoewel bij den eersten opzet bedoeld als leerboek voor verplegenden, is het mede op aandringen van belangstellenden uit niet-medische kringen, uitgegroeid tot een werk, dat ook voor zielzorgers, sociale werkers en voor allen, die door beroep of belangstelling in aanraking komen met psychisch afwijkenden, zijn nut kan hebben. Het boek verstrekt aan de leerling-verplegenden de theoretische kennis, die noodig is om te kunnen voldoen aan de wettelijke eischen ter verkrijging van het Diploma Ziekenverpleging B; het geeft echter meer en het komt daarmee tevens tegemoet aan hun weetgierigheid, die zich verder uitstrekt dan de noodzakelijke examenkennis. In navolging van Dr. Cox hebben wij bij de vreemde termen zooveel mogelijk de woordafleiding geplaatst en, waar noodig, bepaalde uitdrukkingen verduidelijkt.

Nederlandsch tijdschrift voor geneeskunde: Dit is een voortreffelijk geschreven leerboek, waarmede zoowel zij, die op meer rechtstreeksche wijze bij de verpleging van zielszieken betrokken zijn, alsook diegenen, die uit belanstelling of krachtens een bepaalden werkkring met krankzinnigen in aanraking mochten komen, hun voordeel kunnen en zullen doen.

Tijdschrift voor ziekenverpleging: .... omdat wij dit het beste boek vinden, dat in Europa over de verpleging van zenuw- en zielszieken bestaat.

Dit boek is van belang voor: Verpleegsters en Verplegers, Geneesheeren, Geestelijken, Rechters, Advocaten en sociale werkers.

Verkrijgbaar bij de R. K. Boekhandel „St. Augustinus", St. Thomas College. Fraterhuis, Aruba. Faterhuis, Bonaire.

Leest: „RECHT DOOR ZEE"

Abonnementsprijs fl. 2.50.

Steunt het „Apostolaat der Zee.

St. Caecilia.

Programma der uitvoering op Zondag 22 Febr. a.s. des avonds om 7.30 uur op het Brionplein.

1. Herzog Alfred — Marsch — Konzak.
2. Nabuchodonosor — Ouverture — Verdi.
3. An der Schönen blauen Donau — Walzer — J. Strauss.
4. Martha — Fantasie — Flotow.
5. El Asalto — Danza — Campos.

PAUZE.

6. La Fille du Regiment — Fantasie — Donizetti.
7. ¡Que Lucha! — Valse — J. Boskaljon.
8. La Borinqueña — Danza — F. Astol.
9. Zigeunerleben — Marsch — M. Oscheit

Dr. Colijn over den Huidigen Toestand.

Herstel der Coalitie bepleit
De bestrijding der economische Crisis.
Decentralisatie van de hulpverleening.
Een Crisis-Fonds Noodig.

De leider der anti-revolutionairen, dr. Colijn, maakte in Jaunuari een tournée door Friesland en Groningen, welke werd geopend met een spreekbeurt te Balk. De „Stand" geeft van deze belangwekkende rede een uitvoerig verslag, waaraan wij het voornaamste ontleenen.

Spr. wees erop, dat de huidige crisis geen nieuwe is, doch slechts de voortzetting van die van 1922, welke voor enkele jaren is onderbroken. Hij voorzag den toestand van heden in 1923 en en 1924, toen hem het beheer van 't lands financiën was toevertrouwd, en zijn optreden in dien tijd stond in het licht hiervan.

Wat in 1922 begonnen is, is nu zijn eind-periode ingetreden, nl. de ineenstorting van het wrakke getimmerte, opgezet in de eerste na-oorlogsjaren. In die jaren was er een onverzadelijke honger naar goederen Alle voorraden waren opgebruikt. Er was een honger naar goederen, om den achterstand aan te vullen; daarom kwam niet aan het licht, dat het productie-apparaat grooter was geworden, dan met het normaal verbruik overeenkwam. Onmiddellijk na den oorlog werd het productie-apparaat nog ver groot. Het gevolg is, dat, nu de leege gaten gestopt zijn, er 25 pCt meer wordt voortgebracht, dan in 1913, terwijl de bevolking der aarde slechts met 10 pct. is toegenomen.

Dat is de eerste oorzaak van de verstoring van het evenwicht tusschen voortbrenging en het normale verbruik.

Maar ook: het normale verbruik van de wereld zelf is afgenomen. Er zijn deelen van de wereld, welker bevolking in het verbruik niet meer meetelt. Spr. denkt aan de landbouwende bevolking van Centraal en Zuid-Oost-Europa, aan Rusland en China en groote deelen van Azië. Deze gebieden omvatten bijna de helft van de bevolking der aarde.

Als verdere oorzaken der crisis noemde spreker:

de daling van de zilverprijs;

de gebrekkige circulatie van het goud;

de verminderde emigratie vanuit de Europa naar de overzeesche landen (voor den oorlog 1.300.000 per jaar, na dien 600.000, welk verschil nu al 10 jaar het aantal werkloozen vergroot en de koopkracht doet dalen);

tenslotte: het tribuut dat door Europa aan Amerika moet worden opgebracht als gevolg van internationale schuldenregeling.

Het blijkt hieruit, dat we niet te doen hebben met een nationaal probleem, maar met een wereldcrisis Van meet af aan moet men zich bewust zijn, dat deze nooit geheel door nationale middelen kan worden verholpen.

In haar diepsten grond — dat blijkt ook — is de crisis een gevolg van de ontzaglijke ontwrichting tengevolge van de wereldoorlog.

Spr. ging dan na de oorzaken en den omvang van de verwarring, die alom op maatschappelijk gebied heerscht en die ook op het politieke leven haar inwerking heeft. Het schijnt dat het oude bezig is, weg te sterven, maar tevergeefs ziet men naar het nieuwe ter vervanging uit.

Er zijn landen, waar een dictatuur optrad. In andere voert het parlementaire stelsel een kwijnend bestaan. Ook is ons eigen land met zijn 11 partijen in het parlement, was de vorming van een parlementaire regeering al eenige malen niet mogelijk.

Wat is hiervan de oorzaak?

Dit, dat de groote lijn in het staatkundig leven niet wordt gezien en dat de onbeduidende kleinigheden een versplinterenden invloed oefenen.

Wanneer ieder voor zich de hand op het hart legt en zich indenkt, de wereld wankelt en het gevaar van algemeene instorting is niet denkbeeldig — is er dan waarlijk rechtvaardiging voor, dat de Protestantsche groep in ons land in vier partijen uiteenvalt, terwijl we vereenigd een machtigen invloed konden oefenen?

Juist de geestelijke verslapping, het gemis aan diepte in het leven is oorzaak, dat we de waarachtig groote dingen uit het oog verliezen en gebonden worden aan het stof, aan wat voor de voeten ligt. Daarvan moeten we los. En als we het niet zelf doen zal God het ons wel leeren.

Spr. vraagt nu: wat moet onze roeping zijn als A. R. tegenover die onzekerheid en verwarring.

Naar samenwerking.

Het eerst wat spr. dan stelt is, dat wij staan moeten naar wat vereenigt ten aanzien van allen, die met ons uit het zelfde grondbeginsel leven. En ten tweede, dat wij dan tegelijkertijd moeten zoeken naar de mogelijkheid, dat de samenwerking met hen, die niet in den engsten zin onze geestverwanten zijn, maar met wie wij vele jaren vruchtbaar hebben samengewerkt, wordt hersteld.

Wij willen als A. R. niet prijsgeven de rechtmatige uitoefening van den volksinvloed bij de Regeering. Dat is een beginsel waaraan wij niet laten tornen, maar daartoe moeten we onze parlementaire instellingen behouden en moeten we terug naar een gezonde werking van het parlementaire stelsel. Als wij doorgaan in ons land met interparlementaire kabinetten, is over tien jaar de volksinvloed dood.

Als dan de vraag komt, welke punten er dan zijn, waarvoor de A. R. partij in het gareel moet gaan, dan wil spr. er ten eerste op wijzen, dat wij een open oog hebben te houden voor de bedreiging van het staatsgezag.

Het is thans geen studeerkamer-vraag wat de verhouding van gezag en vrijheid moet zijn, het is een vraag van levensbehoud, van to be or not to be. Als men in dit opzicht verslapping toelaat, is de ellende niet te overzien.

Daarom verlangen we van de Regeering, dat ze waarborgen treffe, dat ze haar gezag onder alle omstandigheden zal kunnen handhaven en dat ze het ook zal handhaven.

Het economisch probleem.

De economische crisis zal niet alleen hevig, maar ook van langen duur zijn, omdat er nu eenmaal een volkomen verbroken evenwicht tusschen voortbrenging en verbruik is. Dat is de oorzaak van prijsval.

Men kan nu trachten, de prijzen te brengen op het oude niveau, of men kan de prijzen laten op het huidig peil en de kosten van voortbrenging d. i. de loonen, pachten en andere kosten, verlagen.

De aangenaamste weg zou ongetwijfeld zijn, dat men de arbeidsloonen liet, wat ze zijn en de prijzen omhoog bracht.

De vraag is echter, of dat kan en of dat onder alle omstandigheden mogelijk is.

Er zijn menschen, die dit heel gemakkelijk stellen en de Regeering een taak in dezen geven. Spr. behoort niet tot hen. Hij heeft nooit een politieke belofte gedaan, die hij niet gehouden heeft en hij zou er niet graag op zijn ouden dag een doen, die het hem niet mogelijk zou zijn, na te komen.

Als men er in slagen kan de productie internationaal te regelen, kan men er in slagen, de prijzen op het oude peil te brengen. Men is in dit opzicht bezig met de suiker, en spr. hoopt, dat men slagen zal. Maar hij wijst er op, dat daartoe noodig was, dat de menschen uit alle werelddeelen bijeenkwamen. Dat is dus niet een zaak, die door één regeering in orde kan worden gebracht. Dit zal wel niet over de geheele linie kunnen en daarom zal men er op moeten rekenen, dat in beide richtingen: prijsverhooging en kostenverlaging het doel zal moeten worden nagestreefd.

Invoerrechten tot steun van den landbouw niet mogelijk

Kan men niets doen met invoerrechten?

Nederland produceert zooveel aardappelen, dat het voor 20 millioen uitvoert. Voor groene erwten is dat 15 millioen, tomaten 16 millioen, bloembollen 40 millioen, pluimvee en eieren 80 millioen, aardappelmeel 16 millioen, boter 86 millioen, kaas 80 millioen, versch vleesch 90 millioen, melkproducten 56 millioen.

Met een invoerrecht doet men voor deze artikelen uiteraard niets.

Maar ook met den invoer is dat niet het geval. Wij voeren in: aan tarwe 75 millioen, rogge 10 millioen, gerst 30 millioen, haver 12 millioen, mais 100 milllioen, tarwemeel 20 millioen, lijnzaad 67 millioen. Als men dit lijstje nagaat en men schrapt er af, alles wat grondstof is, voor de industrie of veevoeder, dan blijft alleen de tarwe over. Maar — om de boeren die tarwe verbouwen te helpen, zou men dan voor elke f 1000 die aan de boeren ten goede komt aan het volk een last van f 10.000 moeten opleggen, omdat Nederland zelve maar ongeveer 10 pct, van de benoodigde baktarwe produceert. Onder die omstandigheden is aan een invoerrecht op tarwe niet te denken.

De centralisatie-gedachte loslaten.

Door middel van invoerrechten is onze landbouw dus al evenmin te helpen.

Toch moet er hulp worden geboden.

Hoe? Dat is in het algemeen moeilijk aan te wijzen. De toestanden zijn in de verschillende deelen van ons land zoozeer verschillend, dat het spr. voorkomt, dat door een algemeen systeem de hulp niet kan worden verleend.

Daarom is noodig, dat men met de centralisatie gedachte breekt en een systeem gaat toepassen, waarbij de verschillende provinciale besturen worden ingeschakeld, teneinde in localen zin te beoordeelen, wat gedaan moet worden voor hulpverleening, die dan moet toegepast worden, daar waar ze noodig is, om den ondergang van een onzer voornaamste bronnen van bestaan te voorkomen.

De hulp zelf mag niet worden een bron van welvaart, maar moet alleen dienen om nood te voorkomen.

Voor de hulp is geld noodig. Hier is een tweede punt, waarop spr. zich niet vereenigen kan met het tot dusver door de Regeering gevolgde beleid.

Een crisisfonds.

Er is bij de Regeering een zeer groote vrees voor het teruglooopen van de middelen van den Staat. Spr. vreest, dat het met de volgende begrooting moeilijk zal worden, nog moeilijker dan in 1922 en 1923.

Onder die omstandigheden uit de gewone middelen te willen steunen, leidt er toe, dat er niet, of niet genoeg, gesteund wordt.

Wat spr. wenschelijk wil voorkomen is, dat, evenals in den oorlog, een crisisfonds met eigen middelen wordt gesticht, waaruit de steun, die in overleg met de provinciale organen wordt verleend, wordt bekostigd. Alleen op die wijze is een bevredigende oplossing mogelijk.

Wat mogelijk is, behoort te worden gedaan. Daarvoor kan men op den steun der A. R. en van spr. rekenen. Maar tot het onmogelijke is niemand gehouden en spr. kan dat dan ook niet in uitzicht stellen.

BEKENDMAKING.

De Procureur-Generaal, Hoofd der Politie in Curaçao, brengt hiermede ter algemeene kennisse, dat met ingang van 1 Februari 1931 de brug „Koningin Emma der Nederlanden" voor rij- en voertuigen weder toegelijkertijd toegankelijk zal zijn van beide zijden, behalve wanneer zij pas voor het verkeer gesloten is en zoolang het gestremde verkeer alsdan nog niet weder normal verloopt, doch dat de Handelskade met ingang van dien datum gesloten zal zijn voor alle inrijvan rij- en voertuigen van de zijde van de brug, het Gouvernementsplein en de Breedestraat.

Willemstad, Curaçao, 31 Januari 1931.

De Procureur-Generaal,
Hoofd der Politie vd,
M. v. DIJK.

3—3

INSPECTIE van het ONDERWIJS.

STUDIEBEURZEN.

De Inspecteur van het Onderwijs brengt ter kennis van het algemeen, dat aan jongelieden *van bijzonderen aanleg* in of afkomstig uit het gebiedsdeel Curaçao op bepaalde voorwaarden *studiebeurzen* kunnen worden toegekend om in *Nederland* voor verschillende betrekkingen of beroepen te worden opgeleid.

Jongelieden, die, voor een studiebeurs in aanmerking wenschen te komen moeten den leeftijd van 12 jaar bereikt en dien van 19 jaar nog niet overschreden hebben.

Ouders, voogden of verzorgers dezer jongelieden verbinden zich om naar vermogen in de opleiding van hun kind of pupil bij te dragen.

De opleiding kan omvatten de voortzetting van het in Curaçao of in Nederland ontvangen onderwijs, aan eene inrichting voor vakonderwijs, kweek- of normaalschool, een Gymnasium, Hoogere Burgerschool met drie of vijfjarigen cursus, school voor M. U. L. O. koloniale landbouwschool en na het afleggen van het eindexamen aan een der genoemde inrichtingen, het volgen en het voleindigen van de studie aan een inrichting voor hooger of ander onderwijs.

De studiebeurs wordt telkens voor een jaar verleend. Verlenging houdt verband met de vorderingen.

De gegadigden worden aan een geneeskundig onderzoek onderworpen. Bijgeval er meer gegadigden dan beurzen zijn, heeft een vergelijkend onderzoek plaats.

Ouders, voogden of verzorgers, die voor hun kind of pupil voor een studiebeurs in 1931 in aanmerking wenschen te komen moeten **vóór 15 Maart a. s.** een verzoek richten tot den Gouverneur gesteld op zegel van f 0.50, waarbij een geboortebewijs wordt overgelegd.

Deze stukken worden op Curaçao gezonden aan den Inspecteur van het Onderwijs, op een der eilanden buiten Curaçao aan den Gezaghebber.

Willemstad, 2 Februari 1931.

De Inspecteur v/h Onderwijs,
2— 3 H. J. A. SCHROEDER.

Simon Bolivar en de H. Stoel.

Het herstel der kerkelijke hiërarchie.

Bij de herdenking van den honderdsten verjaardag van Simon Bolivar's sterven, heeft het aan artikelen over den persoon van dezen Amerikaanschen Bevrijder en over zijn werk waarlijk niet ontbroken.

Bij de veelheid der beschouwingen kon men evenwel niet ontkomen aan den indruk, dat deze groote man min of meer in het liberale kamp had geleefd.

Toch is deze indruk ten eenenmale valsch en te wijten aan het feit, dat een zeer voorname en voor den katholieken weetgierige zeer belangwekkende zijde van karakter en werk van den Libertador in het duister werd gelaten, n.l. zijn houding tegenover Kerk en Paus.

Deze lacune wordt zeer verdienstelijk aangevuld door P. Leturia S. J., die in het Spaansche tijdschrift „Razon y Fe" een diepgaande studie levert van de diplomatieke werkdadigheid van Bolivar bij Pius VII in het licht van de Vaticaansche archieven en vervolgens eenige artikelen wijdt aan de betrekkingen van Bolivar met Leo XII.

P. Leturia spreekt niet over het katholicisme van Bolivar of zijn persoonlijke geloofsovertuiging. Hij behandelt slechts de relaties, die Bolivar met den H. Stoel en de Kerk onderhield. Echter kan hij niet nalaten erop te wijzen, hoe Bolivar in zijn laatste levenjaren, door verschillende daden van katholiek heerscher — zooals: zijn optreden tegen de Loge en de ongodienstige school — een gelijkenis vertoont met den beroemden president van Ecuador, Garcia Moreno.

Onder al degenen, die in zijn tijd aan het hoofd stonden der vrijheidsbeweging, heeft Simon Bolivar uitsluitend de verdienste dat hij dacht om de ernstige nooden der Kerk in de nieuwgestichte republieken.

Slechts een drietal bisschoppen hield zich er nog op. Door hen trachtte hij den H. Stoel de nooden der Kerk in zijn republieken te doen kennen.

In de brieven, die deze bisschoppen tot den H. Vader richtten, om de bezetting der talrijke van hun herder verweesde bisdommen te verkrijgen, komt menig woord voor van lof voor den „Libertador", die zich zoozeer bemoeide „om het geloof te handhaven, den godsdienst te propageeren en hechte godsvrucht en goede zeden te doen bloeien."

Zeer zeker school in deze bemoeiingen van Bolivar ook een politieke beweegreden, die ook het staatssecretariaat niet ontging.

Simon Bolivar verlangde een concordaat te sluiten met den H. Stoel. Welnu, zoo de Paus hiertoe overging, beteekende dat een officieele erkenning van Bolivar als staatshoofd en van de onafhankelijkheid der nieuwe republieken, van Spanje.

Bij het ondernemen van een dergelijken stap zou de Paus Spanje en de Heilige Alliantie als vijanden tegenover zich hebben.

Desondanks deed de H. Stoel in 1824 een eersten stap op den weg der erkenning. Een Apostolisch Delegaat, Mgr. Muzi, werd naar Amerika gezonden, met de meest uitgebreide bevoegdheden, niet slechts voor Argentinië en Chili, waar hij vaste standplaats zou hebben, doch voor geheel Zuid-Amerika.

Toen in Januari 1824 de delegaat aankwam, was Bolivar volop gewikkeld in den oorlog met den laatsten Spaanschen onderkoning La Serna, wat verhinderde onmiddelijk de onderhandelingen, die hem zoozeer ter harte gingen, te open.

De eerste brief, dien hij aan Mgr. Muzi schreef, is gedateerd Juli 1824. Na gezinspeeld te hebben op de mogelijkheid van een concordaat besloot hij dit schrijven aldus:

„De regeering zal geen der middelen, die in overeenstemming zijn met de leer van het Evangelie, nalaten, om den glans der Kerk te verdedigen en om te vermijden, dat haar instellingen en de waardigheid van den Doorluchtigen Houder harer sleutels worden geschaad."

Doch eerst na den tijd van Mgr. Muzi's verblijf in Amerika en na nog veel tegenwerking der hem vijandige mogendheden, bereikte Bolivar het begeerde doel.

In hetzelfde jaar 1824 begon Ignazio Texada te Rome, als zaakgelastigde van Bolivar, de diplomatieke betrekkingen met den H. Stoel te onderhouden.

Doch ook Texada was nog maar kort te Rome, of reeds aanstonds trof hem groote tegenslag.

Daar toentertijd de politiek van de H. Alliantie overheerschte, moesten de gezanten der verschillende mogendheden wel natuurlijker wijze den zaakgelastigde van Bolivar met een kwaad oog aanzien en daarom, zijn voordeel doende met het feit, dat deze noch van zijn gevoelens ten opzichte van het absolutisme noch van de oogmerken zijner zending bij den Paus een geheim maakte, gaf de ambassadeur van Spanje, hierbij gesteund door zijn Oostenrijkschen collega, zich alle moeite om Texada uit Rome en de pauselijke staten te doen vertrekken, wat hij tenslotte bereikte.

Het geval was gevaarlijk voor de betrekkingen der nieuwe Amerikaansche staten met den H. Stoel, daar deze versluierde uit-het-land-zetting zeer snel ook in deze verre landen bekend werd.

Niettemin haastte zich Texada zelf om te Bogota te doen begrijpen, dat de Paus een dergelijke maatregel slechts met groote tegenzin had genomen. „Hij kon, schreef Texada, niet weerstaan aan de klachten van Spanje, of, om beter te zeggen, van de Heilige Aliantie, en anderzijds wilde hij de regeering van Columbia niet mishagen. Daaom raadde hij mij tegelijkertijd, dat hij order gaf om mij uit de Romeinsche Staten te doen verwijderen, aan, motu proprio deze partij te kiezen."

En tot eer der Columbiaansche regeering zij eraan toegevoegd, dat deze de verklaringen van haar voorzichtigen gezant aanvaardde, van meening dat hierin niets was, dat onze verwachtingen zou kunnen verkleinen.

Texada wist dan ook u't deze lezing profijt te trekken, zoodat men vanaf 1825, in de documenten van het staatssecretariaat slechts lofprijzingen over hem en zijn werk leest.

En eindelijk in de zitting der Congregatie voor kerkelijke aangelegenheden van 2 Maart 1825 werd tot de benoeming der bisschoppen voor de bisdommen van Columbia besloten.

Het wat vooral de wil van Leo XII dat hierin werd voorzien; en dat nog wel niettegenstaande het vastberaden verzet van personen en regeeringen, die, enkel en alleen door politieke oogmerken gedreven, de godsdienstige beweegredenen niet wilden begrijpen, maar in deze daad — waarop boven reeds gezinspeeld — slechts de volledige politieke erkenning der nieuwe Amerikaansche staten zagen.

Ondertusschen had Ignazio Texada naar Rome kunnen terugkeeren, zij het dan ook niet officieel, daar Spanje zich ertegen bleef verzetten, dat hij ontvangen werd als gezant van Columbia, dat altijd nog beschouwd werd als „een provincie, opstandig tegen den Katholieken Koning, die haar had veroverd voor de Kerk van Jezus Cristus."

Zoo kon Texada stap voor stap de onderhandelingen hervatten, die hij met zooveel tact en voorzichtigheid wist te leiden, dat hij het grootste vertrouwen inboezemde in zijn bedoelingen en in de oprechtheid en loyauteit zijner regeering.

Evenwel, de moeilijkheden en hinderpalen, door de mogendheden der Heilige Alliantie in den weg gelegd, waren altijd nog zeer ernstig. Maar Leo XII, eindelijk met het getalm brekend en zeer bezorgd over de godsdienstige toestanden dier verre Amerikaansche landen, door vijftien jaren oorlogs verwoest en waar het protestantisme reeds een begin van verovering had gemaakt, erkende de absolute en dringende noodzakelijkheid om de talrijke vacante bisschopszetels te bezetten.

Den 11en October 1826 bood Texada de voorstellen zijner regeering voor de bezetting der vacante zetels aan.

Den 2en December legde Kardinaal Cappellari, de toekomstige Gregorius XVI een memorandum voor, waarin hij als eenig aanvaardbare oplosssing de tegemoetkoming in de wenschen van Bolivar en van de Columbiaansche regeering voorstond.

Er bleef niets anders over dan de plechtige preconisatie in consistorie van de nieuwe Hiërarchie, welke de Paus zelf, bij breve van 20 Januari 1827 aan vice-president Santander als voor de deur staand aankondigde. Inderdaad had zij den 21en Mei plaats. Den 13en Juni werd het bericht met breve van den H. Vader zelf, aan den Koning van Spanje bekend gemaakt.

Het was als een donderslag bij helderen hemel. Sommige lieden waren van oordeel, dat „de H. Stoel de belangen van de Kroon meer had geschaad dan Canning met de erkenning": anderen beschouden het feit als de vrucht eener anti-Spaansche alliantie. Kortom, de verontwaardiging was zóó hevig, dat het tot een werkelijke diplomatieke breuk kwam.

Gelukkig was deze slechts van korten duur, dank zij de tusschenkomst van graaf Solaro della Margherita, ambassadeur van Sardinië, en vooral van vorst von Metternich, die met een brief van Weenen alle verdenkingen tegen den H. Stoel wist weg te nemen.

* * *

Welke was de houding van Bolivar, toen hij de vrucht van zijn acht jaren Roomsche politiek had geplukt?

Zijn beroemde toast van 28 October 1827 te Bogota, waar zich de gepreconiseerde bisschoppen bevonden, spreekt daaromtrent duidelijke taal.

Nog vóór zij de wijding hadden ontvangen, wilde de groote Condottiere zijn meening over dit gebeuren en de groote beteekenis, die hij eraan hechtte, uiten, en tijdens een feestmaal, waaraan de benoemde bisschoppen, de regeering en het diplomatieke en consulaire corps aanzaten, zeide hij, in een toast op het heil van het nieuwe episcopaat: „De edelste zaak vereenigt ons op dezen dag: het welzijn der Kerk en het welzijn van Columbia. Een keten sterker en schitterender dan de sterren van het uitspansel bindt ons opnieuw aan de Kerk van Rome, die de hemelsche bron is. De opvolgers van den H. Petrus waren altijd onze Vaders, maar de oorlog had ons tot weezen gemaakt, zooals het lam, dat, zijne moeder verloren hebbend, zwerft zonder te weten waarheen. De teedere moeder heeft het gezocht en naar den schaapsstal teruggebracht; zij heeft ons herders gegeven, die de Kerk en de Republiek waardig zijn."

„Deze roemruchtige prinsen en vaders der kudde van Colombia zijn onze heilige banden met den hemel en met de aarde. Zij zullen onze meesters zijn en de voorbeelden van den godsdienst en van de politieke deugden."

„De vereeniging van den Priester met het zwaard der wet is de ware ark des Verbonds."

„Mijne heeren, ik drink op de gezondheid der bondgenooten des vaderlands, hunne doorluchtige hoogwaardigheden de aartsbisschoppen van Bogota en Caracas en bisschoppen van Santa Marta, Antiochia en Guayana".

Zelfs Leo XII, zegt P. Leturia, had moeilijk een nauwkeuriger interpretatie van de benoemingen van 1827 kunnen verlangen.

Deze geschiedkundige belijdenis van katholicisme en Romaniteit van Amerika, concentreert in een schitterend licht alle politieke en godsdienstige uitingen van Bolivar sinds 1813 en leidt zijn politiek in, die met den dag gezond conservatiever en katholieker wordt.

Maar nog twee andere omstandigheden der toast verdienen naar voren te worden gebracht: de eerste is de afwezigheid van alle diplomatieke aanmatiging of van politieke uitbuiterij. Nu, dat het einddoel bereikt is, ziet hij in de herstelde kerkelijke hiërarchie niet meer een internationaal prestige, veroverd ondanks het koninklijk beschermheerschap en het Europeesch legitisme, maar enkel den grondslag der orde, der zedelijkheid en van den godsdienst in de binnenlandsche politiek der nieuwe staten.

De tweede merkwaardigheid is, dat Bolivar verklaart in de bisschoppen en in de Kerk te zien „de meesters en de voorbeelden der politieke deugden". Met deze woorden veroverde hij zich geheel en al het episcopaat en den clerus, die hem altijd trouw zijn geweest.

De wetten, die „el Libertador" uitvaardigde in de laatste jaren van zijn leven, tegen de godloosheid van het onderricht aan de universiteiten, tegen de zedeloosheid der pers, tegen de geheime genootschoppen, ten gunste der religieuze orden, der missies onder de ongeloovigen, der seminaristen en van 't onderwijs in 't Latijn enz. werden op waardige wijze gekroond door den brief — tot voor kort onuitgegeven gebleven — dien hij den 7 November 1828 schreef aan Paus Leo XII om zijn dank te betuigen voor de preconisaties van 1827 en om de laatste hinderpaal die de goede verstandhouding tusschen clerus en regeering in de weg stond: de zoogenaamde wet van het beschermheerschap, weg te nemen.

Deze wet was bekrachtigd geworden door de Kamers van Bogota, buiten medeweten van Bolivar, terwijl hij in Peru vertoefde. Bij deze wet, zonder voorafgaande overeenstemming met Rome aangenomen, verklaarde zich de republiek in bezit van het oude patronaat der Indiën in den geheelen omvang van zijn privilegiën en ook van zijn misbruiken, waarvan er velen slechts met tegenzin door den H. Stoel waren geduld.

Natuurlijk hadden noch de Paus noch de bisschoppen de wijze, waarop de wet tot stand was gekomen, kunnen goedkeuren.

De aartsbisschop van Bogota en de minister van buitenlandsche zaken, Stenislao Vergara, oordeelden het nuttig hun toevlucht te nemen tot Colivar, die na in bovengenoemden brief met veel tact de redenen te hebben uiteengezet, die de regeering tot een dergelijken stap hadden gebracht, Zijne Heiligheid bad, zich te gewaardigen hem te ratificeeren.

Het staat niet vast, of deze brief ooit zijn bestemming heeft bereikt.

Wat niet wegneemt, dat hij toch een schitterend bewijs is voor de katholieke gevoelens van den „Libertador" en tevens bewijst, dat — al liet hij het ideaal van het patronaat niet varen — hij althans den eenigen weg wist te volgen om zijn aanspraken canonnieke vormen te geven.

Zooals bekend waren de laatste jaren van Bolivar vol van ontgoochelingen en bitterheden van alle soort, en toen was het het episcopaat, dat zijn verdiensten ten opzichte der Kerk niet verloochende. Toen hij, verlaten en volgelvrij verklaard, had moeten vluchten om zijn leven te redden, bood het hem een toevluchtsoord en versterkte zijn laatste oogenblikken.

Den 10en December 1830 ontving Bolivar de H. H. Sacramenten der Stervenden en den 17en gaf hij zijn ziel aan God terug, na zijn medeburgers, die zijn einde hadden verhaast, te hebben vergeven en zijn eigen leven te hebben geofferd voor het behoud en den voorspoed van het vaderland.

En wanneer ook vandaag de roem van Bolivar in al zijn glans weer oplicht, dan is dat voor een groot gedeelte toe te schrijven aan de niet-vergeten de dank baarheid van het episcopaat der door hem bevrijde republieken, waarvan hij niet slechts de moedige Bevrijder en organisator was, maar ook — en het is niet zijn geringste verdienste — de hersteller van de Kerkelijke Hiërarchie.

1) Voor de samenstelling van dit artikel maakten wij gebruik van eenige publicaties in de „Osservatore Romano" van 29-30 December 1930 en van 11 Januari 1931.

(*De Tijd.*)

El primer Premio de la Lotería à favor del Teatro Brion es fl. 2000 (dos mil florines.)